

**Sprawozdanie z Powiatowego
Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Sopocie na lata
2015 – 2017
za rok 2017**

Sopot 2018

Wprowadzenie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej opracowany został na lata 2015-2017 na podstawie założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 182 pkt 5 przedmiotowej ustawy, do zadań własnych powiatu należy złożenie zarządowi powiatu, corocznego sprawozdania z realizacji 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Sopocie. Służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań oraz ustaleniu priorytetów i zakresu działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej na terenie Miasta Sopotu.

I. Rodzinna piecza zastępcza

W zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Dział Pieczy Zastępczej podejmował działania w oparciu o założone w Programie cele, kierunki i sposoby realizacji. Poniżej ujęto zestawienie wskaźników prezentujące osiągnięte rezultaty Programu w roku 2017.

Cel główny:

Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Sopotu

Cel szczegółowy:

1) Tworzenie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z założeniami Programu, podejmowano działania mające na celu stwarzanie warunków do powstawania nowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych. Skupiono się na promocji idei rodzicielstwa zastępczego i pozyskiwaniu nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, jak również podejmowano działania na rzecz budowania motywacji rodzin zastępczych. Tabela poniżej przedstawia pełen zakres działań wraz ze wskaźnikami prezentującymi rezultaty Programu osiągnięte w roku 2017.

Kierunki działań Sposoby realizacji	Wskaźniki dotyczące zakresu realizowanego zadania - w skali roku
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Zamieszczanie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze w lokalnych mediach, organizowanie akcji informacyjnych (ogłoszenia w prasie, słupy informacyjne, plakaty, informatory). Prowadzenie strony internetowej.	<ul style="list-style-type: none">▪ Promocja rodzicielstwa zastępczego na ul. Monte Casino (punkt informacyjny) w miesiącu kwietniu i wrześniu;▪ Dzień otwarty w DPZ z okazji święta rodzicielstwa zastępczego;▪ Informacje na stronie internetowej MOPS;▪ Opracowanie 3 nowych informatorów dot. rodzicielstwa zastępczego oraz usamodzielnienia wychowanków;▪ Zorganizowanie obchodów rodzicielstwa zastępczego w czerwcu;▪ Kształtowanie pozytywnego wizerunku

	rodzicielstwa zastępczego przy wykorzystaniu materiałów promocyjnych w miejscach publicznych np. w bibliotece (sopotece), na słupach informacyjnych miasta Sopotu, w kolejkach skm, baner przy głównej ulicy.
Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. Nabór niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. Analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziców zastępczych: - diagnozowanie kandydatów, - kwalifikacja wstępna- wydanie skierowania na szkolenie.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba kontaktujących się z DPZ kandydatów zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym (osobiście) – 2; ▪ Przekształcenie 1 rodziny niezawodowej na zawodową;
Kwalifikacja końcowa - wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego. Tworzenie nowych rodzin zastępczych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych – nie wydano w okresie sprawozdawczym; ▪ Liczba nowych rodzin zastępczych: 1 zawodowa, 3 spokrewnione;
Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziców rodzinnych form pieczy zastępczej. Tworzenie nowych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba nowych miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych – 3; ▪ Odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – 81%.
Budowanie motywacji rodzin zastępczych m. in. poprzez: podwyższenie wynagrodzenia zawodowym rodzinom zastępczym., przyznanie rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym, świadczeń fakultatywnych, gratyfikacja rodzin zawodowych z długoletnim stażem, uroczyste obchody Święta Rodzicielstwa Zastępczego,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba i rodzaj przyznanych rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczeń fakultatywnych: <ul style="list-style-type: none"> — 13 rodzin zastępczych skorzystało z dofinansowania do lokalu, — 5 rodziny skorzystały z dofinansowania na remont, — z dofinansowania do wypoczynku skorzystało 30 dzieci. ▪ 1 rodzina zastępcza zawodowa otrzymała nagrodę pieniężną w związku z 10 letnim pełnieniem swojej funkcji. ▪ Obchody rodzicielstwa zastępczego połączone z promocją rodzicielstwa zastępczego zorganizowano dla 83 osób z rodzin zastępczych, w Godding w Sopocie.

2) Wzmocnienie kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą.

W 2017 r. podejmowano działania mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą. Poprzez szkolenia podnoszono wiedzę i umiejętności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Ponadto w okresie sprawozdawczym zatrudniano specjalistów (3 pedagogów, 2 psychologów, prawnika, st. specjalistę pracy socjalnej), z których wsparcia i poradnictwa na bieżąco mogły korzystać rodziny zastępcze. Tabela poniżej przedstawia pełen zakres działań wraz ze wskaźnikami prezentującymi rezultaty Programu osiągnięte w roku 2017.

Kierunki działań Sposób realizacji	Wskaźniki dotyczące zakresu realizowanego zadania.
<p>Liczba koordynatorów zgodna z przepisami. Nie więcej niż 15 rodzin zastępczych przypadających na 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zatrudnionych specjalistów – 7. ▪ Liczba rodzin zastępczych, które były objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (narastająco) – 43. ▪ Liczba spotkań koordynatora z rodziną zastępczą w środowisku domowym - średniomiesięcznie – 1 x w miesiącu.
<p>Profesjonalizacja rodzin zastępczych. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowano specjalistyczne 3 dniowe szkolenie pt. „Budowanie kompetencji uzdrawiających opiekunów dzieci dotkniętych traumą”.
<p>Udzielanie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego, dla rodziców zastępczych i innych (np. biologicznych, adopcyjnych) .</p> <p>Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych w zawodowych rodzinach zastępczych. Udzielanie pomocy pedagogicznej i psychologicznej. Organizowano i prowadzono grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.</p> <p>Zatrudnianie rodzin pomocowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających ze wsparcia i poradnictwa specjalistycznego -176 (w tym 19 rodziców biologicznych). ▪ Nie wystąpiła potrzeba zatrudnienia dodatkowych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi. ▪ Nie wystąpiła potrzeba prowadzenia grupy wsparcia. ▪ Liczba zatrudnionych rodzin pomocowych -3 przeszkolone rodziny. 1 rodzina pełniła rolę pomocowej dwukrotnie w okresie sprawozdawczym.

3) Wzmocnienie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym realizowano działania zmierzające do rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Dążono do zaangażowania dzieci do bezpośredniej współpracy z koordynatorami pieczy zastępczej, jak również objęcia ich specjalistycznym wsparciem (w tym psychologa). Tabela poniżej przedstawia pełen zakres działań wraz ze wskaźnikami prezentującymi rezultaty Programu osiągnięte w roku 2017.

Kierunki działań Sposób realizacji	Wskaźniki dotyczące zakresu realizowanego zadania w skali roku.
Zapewnienie pomocy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Przygotowanie i realizacja planu pomocy dziecku we współpracy ze specjalistami zgodnie z zapisami ustawy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba dzieci (w tym osób pełnoletnich w rodzinach zastępczych) objętych wsparciem koordynatorów – 59 (poradnictwo pedagogiczne, narastająco). ▪ Sporządzono i realizowano 88 planów pomocy dziecku. ▪ Liczba spotkań koordynatorów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej – średniomiesięcznie – 1 x w miesiącu . ▪ Zrealizowano działania skierowane bezpośrednio do dzieci: uczestnictwo w zabawach plenerowych, zorganizowanych podczas obchodów rodzicielstwa zastępczego, organizowanie czasu wolnego m.in: kurs żeglarski, pływanie żaglówkami po zatoce, całoroczna możliwość korzystania z basenu, wypoczynku letniego, sponsorowany wyjazd dzieci w Bieszczady.
Zapewnienie dzieciom dostępu do usług specjalistycznego poradnictwa psychologicznego.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego – 48. ▪ Liczba porad psychologicznych udzielonych dzieciom – 171.
Zapewnienie właściwej organizacji kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba dzieci systematycznie utrzymującymi kontakt z rodzicami biologicznymi – 25.
Zapewnienie pomocy wolontariuszy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba dzieci korzystających z pomocy wolontariuszy w domu – 1.
Wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Dofinansowanie do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba dzieci korzystających z zorganizowanego wypoczynku – 30 (z 19 rodzin zastępczych).

4) Życiowe usamodzielnienie osób opuszczających rodziny zastępcze i placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integracja ze środowiskiem.

W okresie sprawozdawczym podejmowano działania mające na celu usamodzielnienie życiowe osób opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, głównie poprzez realizację Indywidualnych Planów Usamodzielnienia oraz wsparcie specjalistyczne i pracę socjalną. Tabela poniżej przedstawia pełen zakres działań wraz ze wskaźnikami prezentującymi rezultaty Programu osiągnięte w roku 2017.

Kierunki działań	Wskaźniki dotyczące zakresu realizowanego zadania w skali roku
Realizacja indywidualnych programów usamodzielniania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielniania – 38. ▪ Stosunek liczby osób, które mają sporządzony IPU do liczby osób, które realizują zaplanowane zadania IPU - 40 do 38. ▪ Liczba i rodzaj podjętych działań (np. osobiste rozmowy z wychowawcami, pedagogami szkolnymi, pisma do instytucji, pomoc w pozyskaniu mieszkania) – 17.
Udzielanie wsparcia i świadczenie pracy socjalnej przez specjalistę pracy socjalnej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wychowanków objętych wsparciem specjalistycznym - 38. ▪ Liczba osób usamodzielnianych objętych pracą socjalną – 30. ▪ Liczba i rodzaj podjętych interwencji – 4 (powiadomienie sądu o wgląd w sytuację rodzinną, działanie o ustanowienie kuratora, umieszczenie wychowanka w ośrodku uzależnień, delegowanie wychowanka do Ośrodka Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień) . ▪ Liczba osób usamodzielnianych, których sytuacja życiowa uległa poprawie w związku z udzielonym wsparciem – 30.
Udzielanie pomocy psychologicznej (poradnictwo) usamodzielniającym się wychowankom.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba usamodzielniających się wychowanków korzystających z pomocy psychologicznej – 23. ▪ Ilość porad psychologicznych – 84.
Udzielanie poradnictwa prawnego usamodzielniającym się wychowankom.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba usamodzielniających się wychowanków korzystających z porad prawnych –2. ▪ Ilość udzielonych porad prawnych 3.
Prowadzenie grupy wsparcia, zajęcia psychoedukacyjne dla kobiet w ciąży i młodych matek w procesie usamodzielniania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba kobiet uczestniczących w grupie wsparcia 6. ▪ Ilość spotkań – 4.
Szkolenie usamodzielniających się wychowanków z zakresu, m.in., edukacji dotyczącej wzorców, prawidłowych postaw rodzicielskich, potrzeb dzieci, edukacji seksualnej (zapobieganie ciąży, choroby, świadome macierzyństwo, relacje w związku) oraz uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szkolenie wychowanków w formie spotkań indywidualnych przez st. specjalistę pracy socjalnej i psychologa – 22 osoby/44 spotkania.
Prowadzenie mieszkania chronionego dla usamodzielniających się wychowanków lub pomoc w wynajęciu mieszkania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym – 5, pomocy w wynajęciu mieszkania – 4, wnioski o mieszkanie z zasobów Miasta Sopotu – 16. ▪ Liczba pozyskanych mieszkań socjalnych – 6.

Tabela nr 1. Coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych, ustalony w Programie.

ROK	2015	2016	2017
Liczba zawodowych rodzin zastępczych.	12	11	12

Źródło: wg MOPS Sopot, DPZ.

W okresie sprawozdawczym utworzona została 1 rodzina zastępcza zawodowa, natomiast w 2016 r zostały rozwiązane z powodu usamodzielnienia się wychowanków 2 rodziny zastępcze zawodowe, tak więc na dzień 31.12.2017 było 11 rodzin zastępczych zawodowych.

Liczba rodzin zastępczych w podziale na poszczególne typy rodzin, przedstawiała się następująco:

Tabela nr 2. Stan rodzinnej pieczy zastępczych w latach 2015 – 2017

L.p.	TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH		
		2015	2016	2017
1.	Spokrewnione	26	24	22
2.	Niezawodowe	3	4	4
3.	Zawodowe	12	11	11
4.	Spokrewnione w innym powiecie	7	6	6
5.	Niezawodowe w innym powiecie	4	4	3
6.	Zawodowa innego powiatu	-	-	1
OGÓŁEM		52	49	47

Źródło: wg MOPS Sopot, DPZ.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pomagali i wspierali 37 rodzin zastępczych (tabela nr 1, poz. 1-3). Natomiast 10 rodzin (tabela nr 1, poz. 4-6) zamieszkałych poza Sopotem nie podlegały koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej z Sopotu, objęte były opieką powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania. Pomoc finansowa dla tych rodzin była refundowana przez MOPS w Sopocie.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w podziale na poszczególne typy rodzin, przedstawiała się następująco:

Tabela nr 3. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2015 – 2017

L.p.	TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	LICZBA DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH		
		2015	2016	2017
1.	Spokrewnione	32	31	26
2.	Niezawodowe	3	4	4
3.	Zawodowe	16	20	20
4.	Spokrewnione w innym powiecie	9	9	9
5.	Niezawodowe w innym powiecie	4	5	4
6.	Zawodowa innego powiatu	-	-	1
OGÓLEM		64	69	64

Źródło: wg MOPS Sopot, DPZ.

W okresie sprawozdawczym 50 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (tabela nr 2, poz. 1-3) objętych było pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

14 sopockich dzieci w rodzinach zastępczych (tabela nr 2, poz.4-6), zamieszkiwało poza Sopotem, pomoc finansową refundował MOPS w Sopocie.

Odływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 4. Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w latach 2015 -2017,

ODESZŁY DO:	LICZBA DZIECI W DANYM ROKU		
	2015	2016	2017
Rodziny biologicznej	7	7	2
Adopcji	0	1	4
OGÓLEM	7	8	6

Postanowieniem Sądu Rodzinnego w Sopocie, w okresie sprawozdawczym 2 dzieci wróciło do rodzin biologicznych, a 4 dzieci których sytuacja prawna została uregulowana umieszczono w rodzinach adopcyjnych.

Formy udzielanej pomocy, wychowankom pieczy zastępczej obrazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wychowankowie pieczy zastępczej korzystający z pomocy w latach 2015 - 2017

FORMY POMOCY	LICZBA WYCHOWANKÓW		
	2015	2016	2017
Kontynuowanie nauki	31	33	33
Usamodzielnienie	3	7	9
Zagospodarowanie	5	5	6
Pobyt w mieszkaniu chronionym	3	6	5
Dopłata do wynajmu pokoju	5	5	4
Pozyskanie mieszkań socjalnych zasobów Gminy Miasta Sopotu	2	1	6

W okresie sprawozdawczym z pomocy na usamodzielnienie korzystało 38 wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Usamodzielniający się wychowanek mógł korzystać z kilku form pomocy.

W latach 2015 – 2017 proces usamodzielnienia zakończyło 8 wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2017 roku pozostało 12 osób pełnoletnich, którzy zadeklarowali chęć dalszego pobytu w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela nr 6. Budżet programu rozwoju pieczy zastępczej w 2017 r.

L.p.	Dział 855	2017
Rozdział 85508		
1.	§ 3110 – świadczenia społeczne m.in.: pomoc comiesięczna, usamodzielnienia, pomoc fakultatywna oraz dodatek wychowawczy (500+)	1 016 849
2.	§ 2900 – świadczenia społeczne (dzieci sopockie w innych powiatach) jw.	165 313
3.	§ 4170, 4110, 4120 – koszty wynagrodzenia + koszty pracodawcy zawodowych rodzin zastępczych.	440 872
4.	§ 4300 – zakup usług pozostałych, szkolenie rodzin zastępczych, promocja rodzicielstwa zastępczego	21 254
Ogółem Rozdział 85508		1 644 288
Rozdział 85510		
1.	§ 3110 - świadczenia społeczne, m.in. kontynuacja nauki, usamodzielnienia dla wychowanków placówek.	83 597
2.	§ 2320 – zakup usług na terenie innych powiatów	0
Ogółem Rozdział 85510		83 597

Rezultaty realizacji Programu w 2017 r.

1. Podejmowano działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, m.in. opracowano materiały promocyjne, 3 informatory, zorganizowano obchody święta rodzicielstwa zastępczego.
2. Rozwijano rodzinne formy pieczy zastępczej. Przekwalifikowano rodzinę zastępczą niezawodową na rodzinę zawodową.
3. Zrealizowano wszystkie postanowienia sądu, zapewniając 7 dzieciom miejsce w pieczy zastępczej.
4. Szkolono rodziny zastępcze podnosząc wiedzę i umiejętności rodziców, zorganizowano 3 dniowe szkolenie i warsztaty służące podwyższeniu kompetencji z zakresu opieki i wychowania, udzielano poradnictwa specjalistycznego, organizowano dostęp do innych rodzajów pomocy specjalistycznej (np. zorganizowano indywidualne superwizje dla rodziny zastępczej).
5. Poszerzano wiedzę i wzmacniano kompetencje opiekuńczo-wychowawcze 6 młodych matek – wychowanek pieczy zastępczej, poprzez prowadzenie grupy psychoedukacyjnej.
6. Poprawiono warunki mieszkaniowe oraz sytuację finansową rodzin zastępczych poprzez przyznanie fakultatywnych świadczeń dla rodzin zastępczych – na remont i lokal.
7. Dostosowywano oferowane formy wsparcia na rzecz dziecka i rodziny do indywidualnych potrzeb, nacechowanych wysokim poziomem efektywności (m.in. pozyskano sponsorów pokrywających całoroczny kurs żeglarski i wypoczynek letni dzieci, dofinansowano wypoczynek dzieci poza miejscem zamieszkania).
8. Zapewniono właściwy przebieg procesu usamodzielnienia 38 wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez realizowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia.
9. Współpracowano z Wydziałem Lokalowym UM – weryfikowano listę wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na mieszkanie socjalne z zasobów Gminy Miasta Sopotu. W okresie sprawozdawczym 6 wychowanków pieczy zastępczej otrzymało takie mieszkanie.
10. Pozyskano środki finansowe zewnętrzne na realizację ustawowych zadań z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizując „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2017r”.
11. Wypłacano dodatek wychowawczy (500+) dla 49 dzieci z 35 rodzin zastępczych.
12. Zmniejszono liczbę dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej – w okresie sprawozdawczym 4 dzieci z placówki przeszło do rodzin zastępczych.
13. Ograniczono do niezbędnego minimum czas pobytu dzieci w instytucjonalnej formie opieki zastępczej, poprzez udział w zespołach ds. oceny zasadności pobytu dziecka w placówce, przenosząc 4 dzieci do rodzin zastępczych.
14. Podwyższono efektywność oddziaływań socjalnych oraz psychologiczno-pedagogicznych kadry merytorycznej oraz rozwój kompetencji poprzez udział pracowników Działu Pieczy Zastępczej w superwizji. Ponadto 2 pracowników uzyskało certyfikat trenera do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych i kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

II. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Sopotu znajduje się jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza Dom Dziecka „Na Wzgórzu” przy ul. 23 Marca 16 wraz z filią przy ul. Kościuszki 52/3. Dom Dziecka „Na Wzgórzu” jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi.

Placówka zapewnia całodobową opiekę dla dzieci okresowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców oraz podejmuje działania, zgodne z ustawą, mające na celu:

1. pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
2. przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3. zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Tabela poniżej przedstawia pełen zakres działań wraz ze wskaźnikami prezentującymi rezultaty Programu osiągnięte w roku 2017 w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel 1.	
Zapewnienie miejsc dzieciom z terenu Sopotu, pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców, które z różnych powodów nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.	
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none">* Utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych zgodnych z obowiązującymi przepisami.* Zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.* Przyjmowanie do placówki dzieci powyżej 7 r.ż.
Sposób realizacji	<ul style="list-style-type: none">* Stopniowe, naturalne wygaszanie pobytu w placówce dzieci spoza Sopotu.* Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego jako kandydaci do rodzinnej pieczy zastępczej.* Przyjmowanie do placówki dzieci poniżej 7r.ż. jedynie w uzasadnionych przypadkach, które reguluje obowiązujące prawo.
Osiągnięte efekty	<ul style="list-style-type: none">* W okresie sprawozdawczym do placówki nie przybyło żadne dziecko w wieku poniżej 7 lat.* W okresie sprawozdawczym przybyło dziecko z powiatu Wejherowo, ale de facto dziecko mieszkało od wielu lat w rodzinie zastępczej u babci i również w Sopocie jest zameldowane. Jednak za pobyt dziecka w placówce płatność ponosi powiat Wejherowski, gdyż stamtąd kilka lat temu dziecko trafiło do pieczy zastępczej.* Pozostali wychowankowie spoza terenu Sopotu są z długim stażem pobytu w sopockim Domu Dziecka (4 wychowanków staż powyżej 9 lat)* Placówka zabezpiecza bieżące potrzeby dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzica, które zostały zakwalifikowane do instytucjonalnej formy pieczy zastępczej.
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none">* Liczba wychowanków DDz – narastająco 25 wychowanków, w tym: 25 wychowanków (miejsca socjalizacyjne) 5 dzieci (miejsca interwencyjne)

	* Liczba wychowanków na koniec okresu sprawozdawczego.	20 wychowanków (miejsca socjalizacyjne) 5 wychowanków (miejsca interwencyjne)
	* Liczba wychowanków poniżej 7 roku życia oraz przyczyna umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Na koniec okresu sprawozdawczego: 0 dzieci Narastająco: 0 dzieci
	* Liczba wychowanków spoza Sopotu oraz czas ich pobytu w sopockiej placówce wraz z wiekiem wychowanka.	Na koniec okresu sprawozdawczego: 5 wychowanków (miejsca socjalizacyjne) Narastająco: 5 wychowanków (miejsca socjalizacyjne) Wejherowo - 2 osoby rodzeństwo; 20 lat i 18 lat, czas pobytu 9 lat, - 1 dziecko, poprzednio pobyt w rodzinie zastępczej u babci na terenie Sopotu, również zameldowany na stałe w Sopocie, czas pobytu 9 miesięcy Gdynia - 2 osoby rodzeństwo; 16 lat i 14 lat, czas pobytu 10 lat
	* Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji, rodzinnych form pieczy zastępczej.	Zgłoszone do adopcji (nieletni, wolni prawnie) /na koniec 2017 r/ - 7 dzieci Zakwalifikowani do umieszczenia w R.Z. (stan po ostatnich SZdsOOSDz) – 4 osoby

Cel 2.

Zapewnienie miejsc interwencyjnych oraz wsparcia psycho-pedagogicznego dla dzieci potrzebujących zabezpieczenia w sytuacjach kryzysowych.

Kierunki działań	* Zabezpieczenie miejsc interwencyjnych dla dzieci przebywających na terenie Sopotu. * Zapewnienie wsparcia psycho-pedagogicznego dla dzieci przebywających interwencyjnie w placówce.
Sposób realizacji	* Szkolenie dla całej kadry z zakresu interwencji kryzysowej. * Zabezpieczenie w placówce 2 miejsc interwencyjnych wyposażonych w podstawowe środki socjalno – bytowe.
Osiągnięte efekty	* Placówka posiada 2 miejsca interwencyjne dostępne 24h/dobę dla dzieci znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających interwencyjnego umieszczenia w pieczy zastępczej. * Kadra placówki kompetentnie udziela dziecku wsparcia w sytuacji interwencyjnej.

Wskaźniki	* Ilość przyjęć interwencyjnych w okresie sprawozdawczym.	5 osób
Cel 3.		
Praca z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w kierunku wyeliminowania z ich życia głównej przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy i wprowadzenia nowego poprawnego modelu funkcjonowania społecznego, który pozwoli na powrót dzieci do środowiska naturalnego.		
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> * Wsparcie rodziców w wychodzeniu z sytuacji kryzysowej. * Wsparcie w eliminowaniu z życia rodzinnego głównej przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. * Wsparcie w poszukiwaniu przez rodzica nowego, poprawnego społecznie modelu funkcjonowania rodziny. 	
Sposób realizacji	<ul style="list-style-type: none"> * Praca metodą kontraktu na rzecz poprawy sytuacji życiowej rodziny. * Praca na rzecz reintegracji rodziny. * Współpraca z instytucjami wspierającymi proces zdrowienia rodziny oraz na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego. 	
Osiągnięte efekty	<ul style="list-style-type: none"> * Rodzice biologiczni utrzymują kontakt z wychowankami. * Poprawa relacji rodzic – dziecko. * Poprawa sytuacji życiowej rodzin dziecka. 	
Wskaźniki	* Liczba dzieci, umieszczonych w placówce socjalizacyjnej, z określeniem przyczyny	<p>Główne przyczyny umieszczenia dzieci (20 –miejsc socjalizacyjnych, stan na koniec okresu sprawozdawczego) w placówce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 osoby alkoholizm - 9 osób bezradność w opiece nad dziećmi - 3 osoby przemoc w rodzinie - 1 osoba długotrwała choroba rodzica - 2 osoba uzależnienia inne niż alkoholizm <p>W danym okresie sprawozdawczym przybyło, na miejsce socjalizacyjne, 2 dzieci, z powodu rozwiązania rodziny zastępczej</p>
	* Liczba dzieci opuszczających Dom Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wraz z miejscem do którego dziecko odchodzi.	<p>Narastająco: 5</p> <p>5 wychowanków (miejsca socjalizacyjne), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> * umieszczenie w rodzinie zastępczej - 1 * usamodzielnienie – 3 * powrót do domu rodzinnego - 1 <p>5 wychowanków (miejsca interwencyjne)</p>

	* Liczba dzieci utrzymujących stały kontakt z rodzicami biologicznymi (na koniec okresu sprawozdawczego)	11 wychowanków
	* Liczba rodziców, którzy podjęli współpracę z pracownikiem placówki (na koniec okresu sprawozdawczego)	7 rodziców
Cel 4.		
Profilaktyczno – interwencyjna praca z wychowankami wdrażająca młodych ludzi do satysfakcjonującego funkcjonowania psycho-społecznego.		
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> * Wsparcie wychowanków psychologiczne i pedagogiczne. * Likwidacja minimalizmu edukacyjnego wśród wychowanków. * Profilaktyka i prewencja zdrowotna wychowanków. * Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. * Zapewnienie wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. * Organizacja inicjatyw wspierających rozwój psycho-społeczny wychowanków. 	
Sposób realizacji	<ul style="list-style-type: none"> * Zajęcia wychowanków z psychologiem. * Zajęcia likwidujące zaległości szkolne wychowanków. * Zajęcia rozwijające kompetencje szkolne wychowanków. * Zapewnienie wychowankom opieki lekarskiej w ramach NFZ. * Organizacja wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. * Organizacja warsztatów i spotkań ze specjalistami wspierających rozwój psycho-społeczny. * Realizacja projektów wspierających rozwój wychowanków. 	
Osiągnięte efekty	<ul style="list-style-type: none"> * Wychowankowie mają wsparcie psychologiczno-pedagogiczne. * Wychowankowie osiągają sukcesy szkolne. * Wychowankowie objęci są profilaktyką i prewencją zdrowotną. * W okresie wakacyjno – feryjnym wychowankowie aktywnie spędzają czas wolny rozwijając swoje zainteresowania. * Wychowankowie mają wiedzę i kompetencje, gdzie szukać wsparcia w trudnych sytuacjach społecznych. * Wychowankowie zmotywowani są do wprowadzania pozytywnych zmian w swoim życiu. 	
	* Rodzaj działań psychologa.	<p>Formy pracy z wychowankami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. indywidualne rozmowy psychologiczne 60% 2. indywidualna praca z dzieckiem, w tym indywidualna terapia zajęciowa 20% 3. terapia grupowa 10% <ul style="list-style-type: none"> o psychodrama o bajkoterapia o arteterapia o warsztaty dotyczące edukacji seksualnej oraz uzależnień, 4. interwencja kryzysowa 10% <p>Ponadto psycholog prowadził badania diagnostyczne i sporządzał indywidualne diagnozy psychofizyczne dziecka, prowadzi dokumentację pracy, brał udział w SZdsOOSDz, współpracował z instytucjami zewnętrznymi, prowadził poradnictwo psychologiczne dla rodziców dzieci przebywających w placówce,</p>

	* Liczba wychowanków objęta opieką lekarzy specjalistów.	20 wychowanków będących na liście DDz na koniec okresu sprawozdawczego
	* Liczba i rodzaj lekarzy specjalistów którzy obejmują opieką wychowanków.	15 lekarzy specjalistów lekarz medycyny sportowej, chirurg, ortopeda, alergolog, kardiolog, neurolog, ginekolog, okulista, dermatolog, ortodonta, psychiatra, laryngolog, diabetolog, stomatolog, gastroenterolog,
	* Liczba wychowanków ze średnią ocen 4.0 i powyżej /w okresie sprawozdawczym/	3 wychowanków (czerwiec 2017). Najwyższa średnia 4,4 zakończenie kl.. II LO
	* Liczba i problematyka projektów/warsztatów/spotkań realizowanych w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wspierających rozwój psychofizyczny wychowanków.	Projekty realizowane w trakcie roku sprawozdawczego: <ol style="list-style-type: none">1. „Posprzątajmy nasz wspólny dom, dbajmy o siebie”2. „Perfekcyjny dom” (F)3. „Kącik majsterkowicza” (F)4. „Alternatywne wtorki” – dzień bez Internetu, komputera i TV, propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego5. „Cztery pory roku” – zajęcia plastyczne (F)6. „Kuchenne rewolucje” (F)7. „Stawiam na rozwój” – tutoring rozwojowo-wychowawczy.8. „Śladami historii” (F)9. „Dorastamy razem ze szkołą” (F)10. „Gra o stypendium” – premiowanie zaangażowania we własną edukację11. Fundacja Dogtor zajęcia z DOGOTERAPII12. Cotygodniowe spotkania społeczności.13. „Gwoździem i młotkiem”14. „Kuźnia talentów” – projekt plastyczny15. „Stacja KULTURA” – wydawanie miesięcznika „Biuletyn Pełen Kultury”, przygotowanie przedstawienie „Bajka proekologiczna” Inne: <ol style="list-style-type: none">1. „Piknik Na Wzgórzu” 2017 – integracja i wspólne przeżywanie straty po śmierci wychowawcy.2. Udział w życiu kulturalnym Trójmiasta (udział w ogólnodostępnych imprezach miejskich)3. Regularne uprawianie sportów przez wychowanków:<ol style="list-style-type: none">a. Piłka nożna – 1 osobab. Lekkoatletyka – 1 osobac. Tenis ziemny - 3 osoby (wychowankowie uczęszczają do Sopotkiej Akademii Tenisowej)
	* Liczba i rodzaj wyjazdów / inicjatyw wakacyjno-	<u>Wakacje 2017</u>

	feryjnych.	<p>Tenisowy z Polskim Związkiem Tenisowym Fun Festival Kortowo- Olsztyn</p> <p>Obóz jeździecki w Kołobrzegu</p> <p>Obóz Jeździecki - Opolszczyzna</p> <p>Obóz piłki nożnej Polish Skills</p> <p>Klubowy Obóz piłki nożnej „Lechia Gdańsk”</p> <p>Obóz rekreacyjny Fun Festival w Kortowie</p> <p>Obóz Sopotkiej Akademii Piłkarskiej w Malborku</p> <p>Szkółka Piłkarska w Jarosławcu</p> <p>Obóz Młodzieżowy Świat Projektanta Mody w Pokrzywniej</p> <p>Obóz Koszykarski – Fun Festiwal w Kortowie</p> <p>Obóz Taneczny Dane Camp w Poroninie</p> <p>Obóz Młodzieżowy „DIY Zrób to sam” w Poroninie</p> <p>Zorganizowany wyjazd do Hiszpanii</p> <p>Obóz Młodzieżowy Fundacji Pan Władek –Murzasichle</p>
Cel 5.		
Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.		
Kierunki działań	<ul style="list-style-type: none"> * Stałe zwiększanie kompetencji miękkich i twardych kadry merytorycznej placówki. * Skuteczne reagowanie na pojawiające się kryzysy wśród kadry. * Ograniczenie negatywnych skutków pracy w trudnych warunkach. 	
Sposób realizacji	<ul style="list-style-type: none"> * Coroczna diagnoza potrzeb szkoleniowych / warsztatowych / superwizyjnych / itp. * Organizacja szkoleń wg potrzeb kadry * Finansowanie szkoleń rozwijających kompetencje zarówno twarde, jak i miękkie. 	
Osiągnięte efekty	<ul style="list-style-type: none"> * Na bieżąco reagujemy na potrzeby szkoleniowe kadry pracującej z dziećmi i rodzicami. * Kadra systematycznie podnosi swoje kompetencje zarówno twarde, jak i miękkie. * Kompetentna kadra reaguje w sposób właściwy na sytuacje kryzysowe w miejscu pracy, związane zarówno ze sprawami personalnymi jak i sytuacjami wychowawczymi. * Kadra utrzymuje wysoki poziom motywacji do podejmowania nowych wyzwań zawodowych. 	
Wskaźniki	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba i problematyka szkoleń, superwizji, warsztatów, którymi została objęta kadra Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe wspomaganie coachingowe kadry merytorycznej – wyjazd szkoleniowy + 5 spotkań warsztatowych 2. Superwizje – 1 x w m-cu 3. Warsztat „Świat techniki i Internetu w dorastaniu nastolatka” 4. Szkolenie „Mózg w traumie”

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Symposium „Więcej niż profilaktyka – od diagnozy do reintegracji”. 6. Warsztat „Dialog motywujący w profilaktyce i terapii uzależnień” 7. Warsztat „Inicjacja seksualna u nastolatków poprzez kontakt z materiałem pornograficznym – przyczyny, objawy psychologiczne, ich wpływ na rozwój i budowanie związków”. 8. Warsztat „Rozwój seksualny dzieci i młodzieży” 9. Szkolenie Animatorów Profilaktyki „Mrowisko” 10. Warsztaty Intensywnej Pracy z Dziećmi i Rodziną- ZPS 11. Kurs I stopnia Psychotraumatologia 12. Zajęcia dydaktyczne: Przebieg procesu diagnostycznego. Relacja badający – badany. Integrowanie danych badawczych. Diagnoza. Orzeczenie. Aspekty prawne związane z orzeczeniem psychologicznym. 13. Roczne warsztaty „Mówię, bo czuję i potrzebuję” – wprowadzenie do Porozumienia bez Przemocy NVC 14. Konferencja "W poszukiwaniu nowej orientacji- przepracowanie żałoby i straty" 15. Kurs - trening: „Coaching oparty na potrzebach” 16. Warsztat „Jak radzić sobie z trudnymi emocjami i złością?” - na bazie Porozumienia Bez Przemocy (NVC) 17. Warsztat „Zrozumieć trudne emocje i złość” na bazie Porozumienia Bez Przemocy (NVC) 18. Szkolenie „Uzależnienie i współuzależnienie – pojęcie i mechanizmy. Jak pomagać?” 19. Szkolenie „Narkotyki, dopalacze, alkohol – zachowania ryzykowne dla młodzieży 20. Szkolenie „Kiedy konflikt rodziców staje się trudny dla dziecka” 21. Szkolenie „Dialog Motywujący”
--	--	--

Rezultaty realizacji Programu w 2017 r w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej

1. Zapewniano opiekę dzieciom z terenu Sopotu, pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców, które z różnych powodów nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym opiekę objęto łącznie 30 wychowanków, w tym 25 dzieci w miejscach socjalizacyjnych oraz 6 dzieci w miejscach interwencyjnych.
2. W 2017 r. do adopcji zgłoszono 7 dzieci.
3. W całym roku sprawozdawczym podejmowano pracę z rodzicami dzieci umieszczonych w placówce, zastępczej w kierunku wyeliminowania z ich życia głównej przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy i wprowadzenia nowego poprawnego modelu funkcjonowania społecznego, który pozwoli na powrót dzieci do środowiska naturalnego. W 2017 r. 7 rodziców podjęło współpracę z pracownikiem placówki w ww. zakresie.
4. W 2016 r. podejmowano profilaktyczno – interwencyjną pracę z wychowankami, mającą na celu wdrożenie do funkcjonowania psycho-społecznego. Prowadzono wsparcie pedagogiczne oraz psychologiczne. Wychowankowie byli również pod opieką 15 lekarzy specjalistów. Na koniec okresu sprawozdawczego w placówce przebywało 20 wychowanków, objętych opieką lekarzy specjalistów.

5. W 2017 r. 5 wychowanków opuściło Dom Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie w tym: 1 dziecko umieszczone zostało w rodzinie zastępczej, 3 wychowanków usamodzielniało się oraz 1 dziecko powróciło do domu rodzinnego.